

Invaze na Ukrajinu ovlivňuje trhy v řadě států EU. Podporu ze zemědělské rezervy potřebuje i Česko a další evropské státy

30.5.2023 - Vojtěch Bílý | Ministerstvo zemědělství ČR

Česká republika nadále podporuje Ukrajinu, a i z pohledu světového potravinového zabezpečení považuje za důležité zmírňovat dopady války na ukrajinský zemědělský sektor. Zároveň je ale nutné řešit složitou situaci ve všech zemích EU, protože válka ovlivnila unijní obchod, ceny komodit i logistiku.

„Česká republika od začátku ruské agrese jednoznačně podporuje Ukrajinu a v této podpoře bude pokračovat. Je důležité posílit a zefektivnit takzvané koridory solidarity, aby se ukrajinské zboží dostávalo zejména do třetích zemí tak, jako před válkou. České zemědělství se ale potýká se sekundárními dopady konfliktu. Nadměrné dovozy ovlivňují ceny komodit, naplněnost skladů a celkovou logistiku zboží v rámci unijního trhu. Zavedení finanční podpory nejen pro státy sousedící s Ukrajinou považujeme proto za naprosto zásadní součást řešení,“ řekl náměstek ministra zemědělství Miroslav Skřivánek.

Přestože koridory solidarity fungují, ruská invaze a změny tras pro vývoz ukrajinského zboží vedly k přesunu části ukrajinského exportu na trh EU. Tato situace tlačí na ceny zemědělských komodit v řadě regionů, Českou republiku nevyjímaje. Evropská komise (EK) proto zavedla opatření pro pět nejdotečnějších států, které sousedí s Ukrajinou – u pšenice, kukuřice, řepky a slunečnicových semen je přes jejich území povolen pouze tranzit, nikoliv dovoz; v jednání je rovněž podpora ve výši 100 milionů eur pro státy sousedící s Ukrajinou. Česká republika požaduje nalezení celounijního řešení a zavedení opatření, která se budou vztahovat na všechny postižené země, včetně ČR. Nad rámec toho je třeba zlepšit fungování dopravních cest, snížit přepravní náklady a byrokracii související s tranzitem a dostatečně koordinovat a kontrolovat přepravované zboží.

Na programu Rady byla také diskuze o odpadech z obalů potravin. Současná směrnice z roku 1994 už není dostačující, a proto nyní probíhá diskuze o její úpravě. Výsledkem by měla být větší harmonizace pravidel napříč členskými státy a také snížení množství používaných obalů a následně i obalových odpadů, ať už jde o nahrazení jednorázových plastových obalů opakovatelně využitelnými, nebo jejich větší recyklovatelnost. Cílem je v EU do roku 2040 snížit odpady z obalů na obyvatele o 15 % ve srovnání s rokem 2018.

„Udržitelné nakládání s obaly a redukce obalových odpadů je určitě správná cesta a jsme si vědomi, že sektory, které pracují s potravinami, k tomu mohou významně přispět. Musíme ale velmi důsledně zvážit problematické aspekty současného návrhu. Mám tím na mysli zejména skutečnou environmentální stopu, otázku bezpečnosti potravin a proveditelnost v praxi. Na jednání jsem jasně řekl, že hygienická pravidla EU patří k těm nejprísnejším na světě a bezpečnost potravin a zdraví našich občanů proto musí zůstat na prvním místě,“ uvedl náměstek Skřivánek.

Na programu Rady byly kromě jiného také diskuse k problematice uvádění zmrazených produktů na trh, řešení aktuálních dopadů nepříznivých klimatických podmínek v několika evropských zemích, stanovení programu 5. konference ministrů zemědělství Africké unie a Evropské unie a jednání o dohodě o volném obchodu mezi EU a Austrálií.

https://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2023_invaze-na-ukrajinu-ovlivnuje-trhy-v-rade.html